۱

مشاهده ایتمك صفا وجلای قلبه موقوف اولمسیله قلبی شمعه تشبیه بیوردی

ترجمه قلب منیر عارف جام جهان نمادر — بر نقطه در ولکن آیینهٔ خدادر
مقصود عالمی اولان توقع ایله — دل گنج لایزال اسرار کبریادر

وجان کدورات علایقدن معرا وصفا تجرد ایله مصفی اولدیغی جهتله نوره تشبیه بیوردی
ایدی عقل وروح وسر وخفی ونفس ناطقه وقلب حقیقتده بر جوهر اولوب واسطهٔ
اختلاف صفات ایله مراتبده ظهور ایتمسندن ناشی نظر اسماء مختلفه ایله دنلمشدر
یعنی مذکور جوهر کندو ذاتنی تعقل واشیایی ادراک ایتدیکندن عقل اطلاق اولنمشدر
و حد ذاتنده صاحب حیات اولوب وجود خارجی بدنی احیا ایتدیکندن روح دنلمشدر
وارباب قلوبدن ماعدا کمسنه لرک معلومی اولمامسیله سر دیدیلر وحقیقتی بالجمله
عرفا نزدنده مختفی اولدیغندن خفی اطلاق اولنمشدر ومظهر شئونات الهیه اولوب
هر لحظه ده فیوضات الهیه دن براثر وصفت کسب ایدرك بر صفتدن صفت آخره
تقلب ایتدیکندن وجانب جناب حق ایله خلقه متوجه اولان ایکی وجهک بیننده
متقلب اولوب حقدن مستفیض وخلقه مفیض اولدیغندن قلب ایله
موسوم اولدی [معنای بیت] تحصیل معرفت ایتمک ایچون جاده طریق
فلقی تعلیم ایدن وشمع قلبی نور فیض روح ایله تنویر ایلیش جناب حقک
اسم سامیسیله [دیکر

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi 1923
...CI MAHMUD EFENDİ
SKT Ş
Kütüphanesi
۲۲۵

نشأهٔ انسانی اول الفکر وآخر العمل اولوب دقیقه سنه نباءً ناظم کتاب حضرتلری
اولا جناب منعم بیچونک انسانه مخصوص اولان نعمت جلیلهٔ فکریی حکایه ایله
اجزای محمدت وبنی آدمک خصوصیت ذاتیه سی وعوالم سائره یه اولان تقدم
اصلیسی معلوم اولق ایچون بنی آدمه مخصوص اولان نعم جلیلهٔ الهیه نک بیاننه
مبادرت ایلدکدنصکره عوالم سائره یه اولان نعم سبحانیه نک تعریفنه شروع بیوررلر

زفضلش هردو عالم گشت روشن
زفیضش خاک آدم گشت گلشن

معلوم اولا که تجلی ظهوری ایکی نوعدر نوع اول تجلی خاص نوع ثانی تجلی عامدر که
کمالات تامه ایله کافهٔ موجوداته افاضهٔ وجود ایتمکده واقع اولان تجلیدر
وبوکا تجلی رحمانی دیرلر که انک ظهورنده جملهٔ موجودات دائرهٔ مساواتده
مقیم اولوب [ما تری فی خلق الله من تفاوت ورحمتی وسعت کل شیء] آیت
شریفه لرینک مفاد جلیلی اوزره عارضهٔ تفاوتدن عاریدرلر وبو رحمته رحمت امتنانی
دیرلر زیرا سابقهٔ اعمال واقع اولمقسزین محضا منت وعنایت جلیله سندن
بالجمله اشیایه رحمت مذکوره یی افاضه ایدی ابدی فضلدن مراد
ذکر اولنان تجلی رحمانی ورحمت امتنانیدن عبارتدر دایم عالم لسان تصوفده
غیب وشهادت تعبیر اولنان عقبا ودنیادر که تجلی رحمانی ورحمت امتنانیدن
حصه یاب وجود اولدیلر ترجمه عندرحمانده کافر ومسلمان بردر
رحمت حقه کوره کفر ایله ایمان بردر

بعض نسخه لرده فضل یرینه نور یازلمشدر لکن ینه معنای سابقی بیان ایدر زیرا نور
اسماء حسنادن اولوب جمیع جسمانیات وروحانیاتک لباس صور عینیه وامکانیه سنده
متعین اولان وجود عام ظاهر وتجلی خاص خدای قادردن عبارتدر [الله نور السموات
والارض] بوکا مبنیدر ترجمه [هر نه کوره سه آشکار ونهان] نظر حسن باکا لکدر
ذرات جهان امر وخلق [جمله آیینهٔ جمالکدر]
وتجلی ثانی که خاصدر تجلی رحیمی دیرلر صدیقان ومؤمنان وارباب قلوبه
افاضهٔ کمالات معنویه ایدر معرفت وتوحید ورضا وامر ومتابعت وفوائدین
اجتناب کبی عنایاتی احسان ایدر وبو تجلی یه فیض رحی دیرلر وبونک ظهورنده
مؤمن کافردن وصادق کاذبدن وناقص کاملدن ممتاز ومستثنا اولور
وبو فیض طینت آدمی گلشن اسرار خدا ایدوب هزار هزار گل رنگارنگ معارف
وازهار رقیقیات وحقایق ایله تزیین ایدر
وکمالات ذاتیه واسمائیه نک ظهوری کامل الازده اولان مرید مقتدرک
یعنی ذات صاحب الاقتدارک وارداننه نسبتله واقع اولمغله بیوررلر
توانایی که در یک طرفة العین نه کاف ونون پدید آورد کونین
یعنی حضرت حق بر قادر مقتدردر که اقتضای حب ذاتیسندن عبارت اولان
بر نظر اجمالی ایله ارادت کلیه سنک صورتی اولان کلمهٔ امر کندن حب ظهور
واظهاری بیان ایچون آیة عالی اظهار ایتمشدر

کونین غیب و شهادتده اولان جمیع موجوداتک اعیان ثابته‌سیدر که
صور علمیه حقیه دخی درلر و اشبو صور علمیه حضرت واحدیت و حضرت الوهیتک
وقوع تجلیلرنده بکدیکریندن ممتاز اولدیلر و بو مرتبه مرتبهٔ حضرت احدیتدن
مرتبهٔ اسماء و صفاته منتهی اولان مرتبهٔ تنزلیدر خلاصهٔ کلام دفعا که حضرت
احدیت وجوب و امکان احدیت بینده برزخ جامع اولان تعین اولی
اقتضا ایدکده تعین اول ظهور ایدوب شئون اسمائی اولق جهتیله بو مرتبه‌ده
حضرت احدیته واحدیت و الوهیت اولمشدر حضرت تعین اول دخی
عقل کل و قلم و روح الاعظم و ام الکتاب و حقیقت محمدیه دخی دینور و بو اسمانک
تکثری تعین اولک اختلاف صفاتندن نشأت ایدر پس غیب و شهادتده
اولان اشیانک اعیان ثابته‌سی که کونین اطلاق اولنمشدر حضرت تعین اولک
صورتنده اولارق حضرت علمیه‌ده سبیل اعتبار ایله ثابت اولدقدنصکره
صور ممکناتده ظهور حقدن عبارت اولان نفس رحمانی ظهور ایدرک
اعیان ثابته‌یی حضرت علمیه‌دن حضرت کونیه‌ده اظهار ایتمشدر
و مرتبهٔ اولیه‌ده بو فیضی قبول ایدن تعین اول اولمغله بیوررلر

چو قاف قدرتش دم بر قلم زد   هزاران نقش بر لوح عدم زد

ارادت الهیه نفس رحمانی ایله قلمدن عبارت اولان حضرت تعین اوله
اظهار ایدکده غیر متناهیه اولان کثرات موجودات روحانیات و جسمانیه‌نک

نقوش اعیانی لوح عدم اوزره تصویر ایدی و وجود خارجی‌یه نسبتله
اعیان ثابته عدم تسمیه اولندیغی کبی بوراده بیان اولنان عدم دخی عدم اضافیدر
و نقوش کثراتک لوح عدمده منقوش اولمسندن مراد عدمک اعیانه ظرف
اولمسی دکلدر بلکه مرادمز اعیان ثابته حضرت علمیه‌ده عدم خارجی ایله متصف
اولدقلری حالده اولارق کأنه عدمده ثابتدر دیمکدر و ناظم کتاب
کلمهٔ قدرتده اولان حروفک اولی بولنان حرف قافه اشارتله قدرتک
مقتضی ایجادی اولدیغی مقدور اول قلمه عبارت اولان تعینه اولدیغی
بیانه بیوردی و حضرت قدرت نفس رحمانی ایله حضرت علمیه‌ده اظهار ایدیع
اعیان ثابته‌نک تحققه اعنی وجود خارجیه ایله حضرت کونیه‌ده تعینه
اتکله محتاج اولمسنده و ظهور وجود خارجی نفس رحمانینک مقتضیاتندن
بولنمسنده ناشی بیوررلر

ازانه دم گشت پیدا هر دو عالم   وزانه دم گشته پیدا جانه آدم

عالمین بالاده بیان قلندیغی اوزره غیب و شهادتدن عبارتدر که
اعیان ثابته‌یه تعبیر ایدیکمز صور معانی‌یه افاضهٔ وجود ایلیان و اعیان علمیه‌ده
کونیه‌یه ایصال ایدن نفس رحمانیدن کسب فیضله تجلی شهودهٔ حقله ظهور ایتمشلردر
و صور مظاهر کونیه‌ده حضرت احدیتک اشبو ظهورینه نفس رحمانی دیدیلر و نفس انسانه
نفسی هوای ساذج اولوب مخارج حروفده
زیرا انسانک نفسی نفسه تشبیه ایلدیلر

واصل اولدقده لباس صور حروف ایله متلبس اولدیغی کبی حضرت احدیت دخی
کثرتدن منزه اولوب مراتب مظاهر امکانیه یه تجلی ایلدکده اسما و صفاتی اظهار ایتمک
جهتیله لباس کثرات ایله متلبس اولور [ساذج] ساده لفظنک معربیدر
نقوشدن ساده اولانه دیرلر [زائده] انشراح بخش قلوب اولان حضرت شارحک
بو تمثیلی حقیقته بر مثال واقع اولمشدر که انسانده نسخهٔ کبری اولمغله مناسبتیله بالجمله
عوالم نطقیه اولنمغه ممکندر انسانده بر کلمه تلفظ ایتمک مراد ایلدکده هوای ساذج
اولان نفسی اول کلمه نک ترکیبی ایچون لزومی اولان حروفک مخارجنه ایصال
ایلدکده کلمهٔ مطلوبه وجود بولوب مسموع اولدیغی کبی حضرت احدیت دخی
کلمات الهیه دن عبارت اولان افراد موجودات غیبیه و شهادیه دن بریسی ایجاد و اظهار ایتمک
مراد ایلدکده [ونفخت فیه من روحی] حکمنجه نفس رحمانیسی ایله اول فردک
عینیه ثابته سنه افاضهٔ وجود ایدوب انک صورت امکانیه سنی اظهار ایدر
وکلمات انسانیه نک وجودی نفس ساذجله قائم اولدیغی کبی مظاهر امکانیه دخی
نفس رحمانی ایله قائمدر وانسانک نفس ساذجی بنفسه قائم اولدیغی کبی
نفس رحمانی دخی بنفسه قائمدر وکلمات انسانیه یکدیگره مختلف الاصوات
اولدیغی کبی مظاهر امکانیه دخی مختلف الاشکال والاحوالدر وحروفک ترکیبله
نفس ساذجک مرتبه سنده ناشی کلمات انسانیه نک نهایتی اولمدیغی کبی نفس رحمانیک
مرتبه سنده ناشی کثراتک دخی حد و نهایتی یوقدر پس حضرت علیه ده
منبجس اولان صور اعیانه افاضهٔ وجود ایدرک حضرت کونده اظهار ایتمک
ایچون نفیه دل ایجاد ولی قلم اتخاذ ایدرک کلمات کثرات مظاهر امکانیه یی
لوح عدم اوزره نگارینده بیورمشدر انتهی وزاده ام شهود جانه آدم

یعنی انسانده خصوصیته و جمیع مراتبی جامعیتنده ناشی کثراتک شرفی اولمغله
بنی ادمک اسمنی تصریح ایدوب بیورر که نفس رحمانیده عبارت اولان تجلی ظهوریده
انسانک حقیقتنده عبارت اولان روحی ظاهر و جمیع کمالات وجوبیه و امکانیه یی
جمع اولمشدر ترجمه ~~دست خدا تخمیر~~

لطف خدا آچوب در گنج محبتی
دست عدمده ایدی عالملری خلاص
تا ازدیاد بولدی نه اکسلدی رحمتی
بالجمله کائناتی غنی ایلدی تمام

آدم مجلای ذات وابنیهٔ جمیع اسما و صفات اولمغله موقت تاریخ تحصیل ایتمک دوره
نشئهٔ انسانیه سنده عقل و تمییز ظهور ایتمکله بیورر

کرنا داندازانه اصل هر چیز
در آدم شد هویدا عقل و تمییز

حدیث شریف قدسیده واقع اولمشدر که حضرت داود علیه السلام حضرت حقدن سؤال ایدیکم
[لماذا خلقت الخلق] فاوحی الی داود کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف وخلقت الخلق
لان اعرف] بیورمشدر و سلطان المفسرین ابن عباس رضی الله عنه انذ حضرتلری قرآن مجیده ؟
[وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون] آیت جلیله سنده اولان لیعبدون کلمه سنی
[لیعرفون] ایله تفسیر بیوردیلر زیرا تحصیل معرفت ایکی وجهله در بیری طریق استدلال ایله
اولان طریقه ظاهریوندر دیگری تجلیه وتخلیه قلب ایله اولان معرفت کشفیدر
که مجذوب مطلقدن غیره میسر دکلدر مگر مجاهدات و عبادات ایله تحصیل اولنور ذات
مظهر انوار الهیه اولوب موفقک طریقه استدلال ایله متمتع الحصول اولدیغی اوزره ایدر
لیعبدون لفظندن مراد لیعرفون اولدیغی ذوقا فهم اولنور ترجمه

هوادار جهان ملکا بیا بر دل دانا برده طوتر
فروغ کشف قلبی نور استدلاله ترجیح ایدر

ایمدی اسما وصفات غیر متناهیه‌یی اظهار ایتمکده اولان حکمت بالغهٔ الهیه
اقتضاسنجه مراتب کلیه وجزئیه اسمای کلیهٔ الهیه‌دن بر اسمه مظهر اولوب
اسم مذکورک احکام وسلطنتی مظهر اولدقلری مرتبه‌نک رب ومدبری اولوب اسم مذکور
غایتده کامله مرتبهٔ مذکوره‌ده ظاهر اولمشدر وجمیع اسمای الهیه نفس رحمانی ایله
وانیه مظاهر اشیاده سریان ایتدکده حروف وکلماتده انفاس انسانیه‌نک
سریانی کبی ومرتبهٔ جمعیهٔ محمدیه‌ده جمیع کمالاتی مقام کثرتده وفرق مفصله‌ده اشکار ایده
موجودات باسرها اسمای الهیه مظهردر وهر بری بر اسمه مصدردر نتکم ملائکهٔ کرام سرینه مظهر دوشمشدر
[نحن نسبح بحمدك ونقدس لك] سرینه وشیطان
وصفات واسمای الهیه‌یه تماميله مظهر اولدقلری انسانه اولمغله عبادت وموفقیه مکلف
اولمشدر زیرا موجودات سائره‌نک هر بری بعض اسمائه مظهر اولوب مظهر اولدقلری اسمه
عبادت ایدوب اسم مذکوردن فیض آلورلر فاما انسانه جمعیت کاملهسی جهتیله
جمیع اسمایه عارف اولوب بیته مذکوره مانجه حقایق اشیایی درک ایتمک اوزره
مظهر عقل وتمیز اولمشدر یعنی انسانده اسما وصفات کلیهٔ الهیه‌یه اولان مظهریتنده
ناشی حقایق اشیایی ادراک ایتمک ایچون مظهر عقل وتمیز اولوب کندی ربنی ادراک ایلدکده
زیرا انسانک مظهر اولدیغی جمیع صفات واسمای
جمیع اشیایی ادراک اتمج اولور
شعله اولان واسم اعظم تعبیر اولنان الله اسم کلیسیدر
انک مظهر ذات وصفات سبحانیسینه دیار صورت ومعناده عرش رحمانیسینه
کتاب جمع آیات وجزو کلیه سینه غریبه نسخهٔ لاریبه سراکلانسنیه
سکا خصیصه در اولمه مقلل انیسی دو چشم دهر مزد سبعهٔ کلم انسانیه

٤

اگر حقیقته دانکده آگه اولور سنه سکا لسانه دولبک درکه نوریز دانیه
سن ای آکلسونه عونی کبی ظلوم وجهول سواد علم کترنده آب حیوانینه
پس حقایقک کلیات وجزئیاتی انسانک صورت شخصیه سنده مجتمع اولمغله انسانه
منتخب مخلوقات دنلدی انسانه تصوفده سبرادهٔ تعبیر اولنان سیر عروجینک مبدأی

لاهدینیدنه بویورلر
چو خود را دید یک شخص معین تفکر کرد تا خود چیستم من
خفی اولمیه که اعیان موجوده‌دن هر عینک خارجده ایکی اعتباری واردر بری
من حیث الحقیقه در وبو معنی صور مظاهر ممکناتده ظهور حقدن عبارتدر که بوکا
تجلی شهودی مرتبه‌سی دیرلر فخلقت الخلق کلام معجز نظامی بو معنایه
اشارتدر واعتبار الثانی من حیث التشخصدر که اشیانک خلق
وممکن تغییر اولمسی وممکنات موجوده‌یه نقایص عارضه سی بو اعتباره مبنیدر
واشیانک حقیقتده امر اعتباری اولان تعینات مخصوصه‌سی مرایای مظاهر
اشیاده جلوه نما دربرکونه صورتله حیرت افزا اولان جمیل حقیقینک پرده
جمال علیا سیدر ترجمه باعث حجاب ذاتکه فرط ظهوردر
زبر نقاب روی درخشانی نوردر
عارف ومعروف بیننده مناسبت معرفت ثابت اولوب حق تعالی حضرتلری
واحد الذات وکثیر الصفات اولدیغی حالده معروف وانسان [خلق الله آدم علی صورته]
مانجه صورت الهیه اوزره واحد التشخص وکثیر الصفات وقوی الافعال اولدیغی حالده
عارف اولمغله علت غائیهٔ ایجاد اولان حاجبه موفقه کلیه انسانک شأنی
انسانیه سنده تحقق ایتمشدر ودینه الدرکا الکثرت بیه الوحدت [...]

وحدت حقیقی و وحدت شخصیهٔ انسانیه‌یه اشارتدر [وما علی الله بمستنکر
ان یجمع العالم فی واحد] قال مولانا [آدمی آئینهٔ اسما کند
که دو عالم را درو پنهان کند
نفخ آدم را رقم نوعی زند
عکس خود در صورتش پیدا کند] دائرهٔ وجودک نصف نزولیسنک
و انسانک ظلمتی اولیده مدرک اولدیغی شی تعینه شخصیهٔ ذاتیه‌سیدر نهایت عینیه
نهایتنه نزولدی و نصف عروجیسنک بدایتی اولان بدایتنه نورانیتی اولدیغندن
انسانه لیلهٔ کثرتک نهایته ظلمتی و نور روز وحدتک هذا انسانه مظهر نور و ظلم
دیرلر قال مولانا
مرتبهٔ انسانیه سنه مطلع الفجر موجوداتده نهایته کثرت اولدیغی
مطلع الفجر ازینه خوانده‌ام] پس ابتدای مرتبه سیر ایدر و مرتبهٔ انسانیه‌ده
مرتبهٔ انسانیه‌یه قدر اولان سیر معنوی بحرک قطره‌یه سیر ایدر وکثرتده وحدت وجودنده معنایه
مقام احدیته اولان سیر معنوی قطره‌نک دریایه سیر ایدر ذکر قطره‌نک سیر نزولی و سیر
اسفار معنویه ده عبارتدر اولان تفکرات حقیقیهٔ انسانیه اتحاد ظاهر و مظهر ایله برابر
عروجیلک مدار کلیسیدر پس انسانه تعینه ذاتیه شده اولان [تفکر در کرد تا خود چشم هم]
کمالات معنویه‌نک صورت انسانیه شده اندر احدیده ناشی
نیلک مقاصدی قابل اولدقده یعنی انسانه امکان مضمون اولان تعینه ذاتیه‌سی واجب تعالی
مقدمات موقف الهیه‌سی تحصیل ایتمکه وسیله اتخاذ ایدر [من عرف نفسه فقد عرف ربه]
معلوم اولدکه تفکر و سیر سلوک سیر کشفی ایله ممکندر ترتیب مقدمات معلومه ایله مجهولاته
استدلال اتمک هم نفی ایله دکلدر پای استدلالیان چوبین بود پای چوبین سخت
بی تمکین بود ما لنجه معلومات استدلالیه معلومات کشفیه‌یه نسبتله جهلدر

احکام اسما و صفاتک ظهوری ایچون حضرت احدیتک مراتب کثرات امکانیه‌یه تنزلی
مطلقک مقیده و کلیتک جزئیه‌یه سیریدر که سیر ظهوری و انبساطی دخی دیرلر
لکن عروجی سیر نزولینک عکسیدر ذات انسانی سیر عروجینک مبدائیدر
و بو سیر عروجینک نهایتی احدیتدن عبارت اولان نقطهٔ اولی انسانک وصولندن
عبارتدر که بوکا مقیدک مطلقه و جزئینک کلیه‌یه سیریدر که بوکا سیر شعوری و انقباضی دخی
دیرلر و معرفت شهوری یا استدلام ایدن حقیقتده اشبو سیر شعوریدر
تر جزوی سوی کلی یک سفر کرده
و لیکن که وجود واحد مطلق مراتب تنزلاته تجلی ایلدکده تعینات امکانیه‌ده
مقیده و مقید اولمقله وحدت مقیده‌یه جزوی و وحدت مطلقه‌یه کلی تعبیر ایدیلیر
که مطلق مقیده محیط و کلی جزویاتی شامل اولمشدر و جزوی تقیید حیثیت تقییدیه سنده
ناشی کلیه‌دن محجوب اولمشدر واشیای موجودهٔ مقیدهٔ تعینه‌نک حیثیت مقیده‌یه
عبارت اولدیغی وجود واحد مطلق اولدیغی نسبتی جزویاتک کلیه‌یه اولدیغی نسبتی کبیدر
و مقیدک جانب مطلقه سیرینه عبارت اولدیغی و سیر الی الله تعبیر اولنان سیر و سلوک
حقیقی انسانه کاملده غیر میسر دکلدر و سیر سلوکک قاعدهٔ جلیه‌سی بودر که
طالب صادق اولدیغی بر شیخ کاملک همت ارشادیله تصفیهٔ باطنه ایتمکه مشغول
اولوب دائما اتمای ذکرالله و مبدأ اصلیسنه توجه و ماسوا و خواطر نفی ایدوب
و قلبی ذکرالله انواریله صاف و پاک اولدقده باطنه و ظاهرنده ظهور ایدن
انوار الهیه ایله وجدانه حقیقیه ایله موجب تقیید اولان صفاتندن ازاده اولوب

جسمانيات وروحانيات وافلاك وملكك وبجمله مخلوقاتك حقايقنه عارف
وواقف اولوب علم مجرد اولور و بر كيف وجهله جمال حضرت الهيه يي مشاهده ايدوب
انوار تجليه ده فاني ومضمحل اولارق عدم اصلي ذاتيسنه رجعتله فنا في الله اولور
وبو مقامده اسما وصفاته ايله بو مظهريت انسانيه نك نهايتي ظهوره كلور
وبو حالده موقنه كشفي وعياني بر تحصيل ايدوب بينه الظنيه موهوم اولان شكوك
وشبهاتك حجابات منحل اولوب مجازدن حقايقه انتقال ايدر   واعددت لعبادي الصالحين
ما لا عين رأت ولا اذن سمعت] معناسنك زلال جانفزاسي كلشن قلبه سالكي انتقال ايدر

[اللهم يسر لنا هذا]

اي حضوري اولدمكه ايدوب طاير روحم طيران   اسمانلرده پرواز ايله بياد نهان
سير ايدوب ذوق عشق ايله وراي عرش   ياردن غيري نكاه جسوه دينمز جانان
جانه هستي ذاتنده اولدم عريان
هر تجلاي جانانم اولوب فاني تام
جانه هستي ذاتيي اكسا ايتدي
هر نه كوردم نجه كل وجود جسمي هبا   بر دادشنه نكر ديدم ذات جانان

ماباده زرقسم نجانه مقدمه يه اطلاع كسب ايلدكي اي عزيزم معلومك اولسونكه
[ز جزوى سوى كلى يك سفر كرد] معناسنك خلاصه سي شودركه انسانه كامل خلاصهٔ
تعينات كثرات اولان نفسيه ذاتي وجزوي ومقيد انسانيتدن واحد مطلق كليه يه
طابعه بر رجوعي وشعوري ايله مقام احديته واصل اولدقده دينلر   دسير الى الله اولور تعبير اولنور   در انجا بارز كرد

مقام اطلاقيه يه كمال اتصالي وفناي فى الله اولدقدن صكره مقتضاي حكمت الهيه اوزره
ما قصدي تكميل ايتمك ايچون انسانه كامل مراتب جزويه مقيده اولان علم خلقه رجوع ايدر
وانسانه كامل اشبو سير عروجي ورجوعيله كثرات اشيانك مظاهر اسما الهيه اولديغني
وكافهٔ عوالمك بر حقيقت ايدوكني ادراك ايدر   وصفاتك كثرتي ذاتك تعددينى
مستلزم اولمديغني بيلورلر [جمله دريا ديد اما اعتبار   هيچ واحد كشته در تعداد ساري
سالك عارف مرتبه سير باللهده مظهر اولدقده جميع كثراتك وجود واحد مطلقله
قائم اولديغني و وجود واحد مطلقدن غيري وجود حقيقي موجود اولمديغني يقيناً مشاهده ايدر
زيرا كثرات غير متناهيهٔ جزويه وكليه واطلاقيه وتقييديه وشئونات سائره وجود حقيقينك
اعتبارات ذاتيه وصفاتيه وافعاليه سيدر   واشيانك وجود واحد مطلقدن غيري
امر اعتباريدر   زيرا وجود واحد مطلقك كثرات كونيه ده سرياني كثرات مراتب تعداديه ده
واحدك سرياني كبيدر   ومراتب تعداديه ده ... حسبيه وعشريه وسائره نك وجودى
تكرارات واحددن عبارت اولديغي كبي كثرات جزويه وكليه نك مراتب وجوديه موهبه كى
كذلك وجود واحد مطلقك تنوعات تجليات سريانيه ايله سندن عبارتدر
وعالمده اولانلر افراد بردر
هذا اذا اولدم اعداد بردر   [كثرت امواج حبابه اولمه آب اولوركه اول]
تيج غالبقدرسن [واحدك ظهوري خواصنه شرايط اولديغي كبي
ومراتب اعداد غير متناهيه   احكام اسمائيه نك ظهوري امكانيه ده
عالمده عبارت اولان مراتب موجودات   زيرا مخلوقيت ومجبوبيت اولمسي خالقيت ومغفوريت
ظهوريه شرايطدر   اقتضاسي ظهور ايتمزدي

بیلکم حدیث شریفده وارددرکه [لولا انکم تذنبون لذهب الله بکم وجاء
بقوم یذنبون ویستغفرون فیغفر لهم] و شمی شریفده مفهوم مقتضی بیورارکه
ولسته نظر بوده لم اکنه لولاک]
[طبیعت تو عبثست و وجود نه از تو
یعنی سنک اسماء کلیه وجزئیه‌کک احکامی بنم وجود مقیدمده ظهور ایلیده
وبنم وجود مقیدم سنک وجود حقیقی مطلقکده اصلیدر بو صورتده
بنم ذات وجودم اولمسه سنک صور تمامیه‌ک اجمالی ظهور ایلمزدی وسنک وجودک اولمسه
بنم وجود اعتباری موهومم ظاهر اولمزدی خلاصه کلام انسانه کامل
مبدأ اولدیغی مقام احدیته سیر رجوعی ایله واصل اولدقدنصکره سیر نزولی وظهوره ایله
مبدأ احدیتده عالم خلقه تنزل ایدر وموجودات کونیه‌یی حقیقه قائم کوروب
وجود واحد مطلقدن غیری وجود حقیقی کورمدیکندن بیورر

عجبا اوروخلعه ازیک نفی شد
که همی انرم که آمد باز پسی شد

خلعه ماده ومدت وواسطه ایله مشهود اولدیغی عالمده افلاک وعناصر وموالید کبی
وبو عالم عالم خلعه وملک شهادت دیرلر واو ماده ومدت وواسطه‌دن بری
عالمی ظاهره اولوجدیله موجود اولهمیه حواس ایله محسوس اولمیان عالمده نفوس وعقول کبی
وبکا عالم ملکوت وغیب دخی دیرلر [ویسئلونک عن الروح قل الروح من امر ربی]
آیت جلیله نص اولدیغی اوزره لفظ دخی ذکر عالمه امر دیر

واشبو علم امر وخلقده صور کثرات امکانیه‌ده ظهور حقیقیه عبارت اولدیغی
نفس رحمانیده لباس بوسیده ظهور وصدور اولنورلر وظهور ایدکلرینی اختفا ایدرلر
یعنی کافه موجوداته افاضه وجود ایدن نفس رحمانی مراتبه تنزلاتنک
مرتبه نهایه‌سی اولان مرتبه انسانیه‌یه قدر تنزل ایدر بعده سیر نزولینک عکسی اولوب
سیر رجوعی ایله قیود کثراتدن مرور ایدوب مقام احدیته رجوع ایدر و بو مقامک
نقطه اخر اولدیغی ریب اولنور تقریرات مذکوره‌یه نظراً تجلیات ظهوره
وشعوریکه الی برداغ نکتسی مقام احدیتده اولدیغی مقام انسانیه قدر قوس نزولده
ومقام انسانیه‌دن مقام احدیته قدر قوس رجوعی ثابته اله‌یه تجلیات ایله
قوسیه مذکوره‌ده نزول وعروج ایدرلر لکن سالک مقام کثرتده وشهودده
نائل اولدیغی وقتده اولماز که ذات واحد وحقیقت واحده‌دن ماعدا
موجود حقیقی اولمیوب رجوع ونزول امر اعتباریدر وذات واحده لحظه
برطور وشانیله متجلی اولمسندن ظهور ایدن مراتب کثرات امر اعتباری اولدیغی
کبی کثراتک ایاب وذهابی دخی امر اعتباریدر خلاصه بیورر
دل انجا که احد شد نه بیند سیر صورته نبک جز دور سبعت
حقیقت واحده‌دن عبارت اولدیغی وامور اعتباریه‌دن اولدیغی کثراتک ایاب وذهاب
امر اعتباریدر زیرا مراتبه کثراتک بلکه بلکی اولدیغی تعلق وتقدم وتأخر یدن
طولایی تغیر ایدن ایاب وذهابلک حقیقتی فیضان رحمانیه‌نک تعینات
الکوانیه‌نک ترقیته کیفیتندن عبارتدر واشبو ایاب وذهاب اوحقیقی
اولسیدی سیر نزولی ورجوعی بر مرتبه‌ده برابر
سیر اولنمقده

مرتبه‌ده منعدم و مرتبهٔ انسانیه‌ده و مرتبهٔ احدیه‌یه قدر موجود اولوب راتبه
کثراتك بنیانی وجودی منهدم اولمق لازم کلوردی حالبوکه کثرات اشیا وجوداتی
تحقق ذاتیه‌لری دائما مفقوددر بناءً علیه حقیقت نقطه‌نك ایابه و ذهابه
تجلیات جمالیه‌سیله رغمنه تجددندن نشأت ابدیگی معلوم اولدی
دیویله حقیقت [ظاهر ذاته فی ذاته وظهور ذاته فی تعیناته]
معناسنده عبارتدر که ذات حق مقتضای احدیت ذاتیه‌سی جلا و استجلا ایجابنجه
علی الدوام حد موجوداته افاضهٔ فیوضات ایدر و بو افاضه‌ده اشیای موجوده
آناً فآناً مقتضای احکام ذاتیه‌سی عدیم اولور و فیض تجلی حقه مظهر اولور
و تجدد فیوضات الهیه اولقدردرکه انلر ایابه و ذهابی ادراك ایده‌مزلر خلاصهٔ کلام اشیانك
دکلدر بلکه انلر ایاب عین ذهاب و ذهاب عین ایابدر امر حقیقت دکلدر
و تکون و تعدد امور اعتباریه‌دن ایسه‌ده
ذهاب و ایابی ما شرکی انا الیه راجعون

قال مولانا [صورتی از بی صورتی آمد برون — باز شد که انا الیه راجعون
پس ترا هر لحظه مرگ و رجعتیست — مصطفی فرمود دنیا ساعتیست
هر نفس نو میشود دنیا و ما — بی خبر از نو شدن اندر بقا
آن ز تیزی مستمر شکل آمدست — چون شرر کش تیز جنبانی بدست
شاخ آتش را بجنبانی بساز — در نظر آتش نماید بس دراز

و نظراً بابیه شعرده ده حقیقت مطلقه‌ده تجدد وجود بوقیه‌دیر که حقیقت مذکوره
کاه صور مظاهره ظهور کند دیه صورت تعینده کورورکاه

حاصل خوش رجوع گشت اشیا — هر یکی چون شد بهانه دیدیا
اشیا حقیقتده عدم اولدیغی کثراتك عالم عدمده عبارتدر و اشیانك اصلی حقدر
زیرا شیئك اصلی شیئك وجودیدر و عالم عدمدرکه موجود اولدیسه مظاهر وجودیه
موجوددر و عالمك رجوعی عالمك اصلی اولدیغی حقه‌دیر [کل شیء یرجع الی اصله]
و اشیا اصلنه رجوع ایدنجه انتفیت و هبه‌سیله و حضی ایجابنجه تجلی واحد نور افشانه
الهیه ظلمات غربیت نابود اولور و وحدت صرفه ظهور ایدر ظاهر و باطن حقیقت
واحده اولور وحدت تعینه معنی اولور تکثر اولدیغی حقیقت واحده و مقتضای واحدیتی
بیلیرلر و تکون مقتضای کمال ذاته قدرتده اولدیغی مشاهده و وحدتك تفصیلی
کثرتده ظهور ایتمسی و کثرتك وحدته رجوعی نفس حیاتیك ایجابنده بونقطه‌یه وارر
تعالی الله قدیمی کو بیکدم کند آغاز و انجام دو عالم
عالم غیب و شهادتده اولان کثراتك ماده‌سی وجود و وحدت مطلقه‌ده حقیقت واحده‌در
زیرا وجودك عینی اولانشی عدمدر و وجود واحد تجلی ظهوریه صفات کثیره‌یه
نفیه اقتضاسنه طولاییدر کثرات هالك الصفه‌ایدی کثرات نقطه‌دن مرادیه
حقیقت مذکوره‌در و بو مقامه حقیقت مطلقه واحده کثیرنما و باقی فانی نما اولدی
و کثرات تجلی شئونیده مبدأ و معاد اشیا اولان وحدت حقیقیه‌یه رجوع ایدنجه
تعینات مذهبه ثلاثیه الهیه عالمه عبارت اولان کثرات اشیا واحد اولورلر
یعنی عالم او وقتده کثرات نفیه‌سی که موجودات حسابنه دوردیلر ایکی صورتیا
منفرد اولور مبدأ و معاد اولان مطلق وحدته رجوعله ابدالولر

وجود واحد کثیرته مقید اولور
وتجلی ظهوریده بر بر نفردن ظهور ایدرک مراتب تجلیات اوزره
پس کثرات غیب وشهادت وجود واحد الهیه حقیقت احدیه
هر مظهرده ظهور خاصی ایله ظاهر وصورت کثراتده مقید اولور
اما کشف وشهود رتبه سنه نائل اولمیانلر محجوبه وهم وخیال غلبه کلانی حصار فانی
تصدیق ایدرلر وتعدد اشیا حقیقی الهیه اعتباری دکلدر درلر ؟
انکار شاهد مکابر الهیتینه باطلده ارلك سوزلیه صواب مع انتفات
اولنسه

تعالی قدیمی کوبکدم کنده اغاز وانجام ذوعلم
تغیر وحدوث وکثرت عارضاتندن منزه اولدر حقیقت احدیه کمال قدرتندن
نفس رحمانیدن عبارت اولان پر تجلیه نفخه ممکناتی اغاز ایجادندن عبارت اولان
اظهار واجب حقیقی اجرا ایدر یعنی تجلی رحمانی ایله ممکناتی کتم عدمدن
صور وجوده کوتورو ایجاد خلقه اغاز ایدر ومقتضای ازلیه تعلق
کثرات امکانیه دن عبارت اولان انجلی اظهار ایدر

هوا ز وهم قسمته بر صورت غیب که نقطه دائره استداره عینیه
وهمله تاثیراتندن اشیانك تعینی مقتضای عینیه
وجود حقیقی غیرده اشیانك تعینی تجدد تعینات
والا حقیقته وحدت بر نقطه درکه تجدد تعینات نقطه وحدت مطلقه
اختلاف صفاتله ... ذات نقطه ده کثرات اشیا
تجدد تعینات ایله دائره اولمقله دائره نقطه وحدت ... دورانده
ظهور ایدر یعنی کثرات اشیانك ... وحدت بو دورانی اجرا ایلدکده
ثابتده ونقطه وحدت

نقطه وحدتده محافظ اولور
کثراتی اظهار ایدر وکافه کثرات نقطه وحدتده
نبأ علیه دائم کثراتك اصلی نقطه وحدت الهیه نظر حقیقتله باقلدقده
نقطه وحدتدن غیری موجود مشهود اولمز وهم بر قوه درکه محسوسات ومحسوبکی
حالبوکه مغالیط کبی ظاهر وباطنی مستغرق الهیتیه
مثلا معانی یا ادراك ایدر خلاف واقع اولدیغی معانی تصدیقه
تخضیعه موارد حقیقی عقولی تغلیط ایدر
وهوا ز وهم قسمته بر صورت غیب بو معنایه مبنیدر
انکار اجبار ایدر ... وهم وخیالك ایجابیدر و موجود حقیقیده
نفی غیریه اشیانك نفی ثابته اولمقله مدرکات
تبقه موجود یوقدر پس حواسده مغالیط کبی زیرا احول وجود واحدی
صولی جلیسه اعتماد ایدیکلم کی انلرك خطادر ونقطه نازله خط
ایکی مشاهده ایدر وبلیاره کمی برای دریا صافور دکشتی ششیه اولدیه فلك متحرکی ساکنه وساحل ساکنی
منقسم ونقطه جوالهیه دائره قیاسی ایدر حال اغیب بش
متحرك وانجم ثوابت سیار قیاس ایدر ... کشتی ساحل دریایوروز
مکلدر خیاله طله ایدر اربابك
اشیانك ثابته وسیاره دائم صابونزاکی اهل الحاد
ترجمه نقطه بر دائم ایدر حواسه کور سه نقطه بی کوبدکی کبی
حقیقی کور دائم دهشکدن
یکی خطات زادل تابات
بر دخله جهانه کشته مساحه

نزولاً آخری اولوب رتبهٔ انسانیه‌ده

وانبیا موجوداتك اولی اولوب عقل اولدیلر

بر خط مستدیر موهومی ثابتدرکه نقطهٔ وحدتله

ورتبهٔ انسانیه‌دن رتبهٔ احدیه‌یه قدر وجمیع کثرات خط مستدیر موهوم اولورده

تجدد تعیناتك سرعتنده نابدیدر ودكی ظهوردن بطونه سفر ایدرلر

مسافرلر لیكن بطوندن ظهوره ومبدأ وصاد

~~وادل خط مستدیرده عبرت اولدیلر~~

ابدیکم تعوده [قلعه وکثرت نا بیله

وتعدد ونباته ورده وجسم وعقل ونفوس

نقطهٔ وحدته منسوبك ظهور ایدر قال مولانا

كاروانه در كاروانه

شو هستی از عدم‌ها هر زمانه هنوز ایم

می روند ابد كاروانها بی‌عدم

باز از هستی بدار سوی عدم

معنی مصطفی [طا شور كونده بوز بیك جانه عدم اقلیمه هر آن

كلور انده دخی بوز بیك اولنجه هزار اولور پیدا

درین ره انبیا چون ساربانند

دلیل ورهنمای كاروانند

انبیای عظام حضراتی طالبه حقیقت طی منازل ومراحل وانسب اولان

موانع ومخاطره عللده جملهٔ سارباننه كیدرلر زیرا سارباننه كاروانك

حیات ودوابه وصول ومواشی‌سنی محافظه ایدیج وهدایته ایدیجی كبی انبیای

عظام حضراتی دخی نفوس خلایقی اخلاقه واوصاف ردیه ودواعی‌الهده

افراط وتفریطدن محافظه ایدوب طریق مستقیم عدالته واستقامته دلالته

ایدرلر

وانلری گرچه الاسم كلیسنه احكامه مظهر وجمیع تام الاسماء حقیقته ه

مظهریت اعتباریله جمیع صفاتی جامع انسانه كامل اولدیلر

انبیای عظام جهت جامعیتده افراد انسانیه سائره‌دن ممتاز در

زیرا مشارالیهم حضراتی تصفیه بطونیه ایله مبدأ وجودی تحصیل ایدوب ووجود

موهوملرینه یوقلیغی احدیته فانی اولوب بقا بالله رتبه‌سنه نائلدرلر

وانلرك صفاته جزئیه حقك صفات كلیه‌سی كبیدر وكندولری مظهر تام

الوهیته اولدقلریله [والله یدعوا الی دار السلام

الی صراط المستقیم] آیت جلیله‌سی موجبجه خلقی مبدأ رجعته ایچون

دعوت وارشاد ایدرلر ومشارالیهم حضراتی بقا بالله رتبه‌سنده تخفیفه

وصفاته ایله تخلق ایتدیلر ناشی مراتب ذاتیه ده مقادیر مظهریت

متفاوته در زیرا اكلی اسمای كثیریه ودكی اسمای قلیله‌یه مظهر اولمشدر

وذكر اولنان اكلیت واكثریت اعتباریله تفاوت درجات عبدالله وجه

تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض] آیت جلیله‌سیله ثابتدر

فاما باعث ایجاد كائنات اول انبیاء وخاتم النبیا واول الظهوره اولوب

حضرت محمد علیه السلام افندمز حضرتلریك استعداد ذاتی عالیه‌سی افضل سیله

جمیع انبیایه فائقدر الحبیب انوار ذاتیه وتجلیات اسمائیه وصفاتیه مظهر

تام اولمشدر كه رتبهٔ محمدیه سنه افراد انبیادن فرد دیگر مظهر دكلدر

بس قشاند ونبوت ختمیه محمدیه من حیث الحقیقه والمعنی جمله انبیای عظامه سبقه

اوله تلمیح حدیث شریفنده واقعدر [کنت نبیا وادم بین الماء والطین]

بیورلر وسببیت الصوره متوخردر وعلت الغائیه اول الفکر وآخر العمل]

قاعده سنجه سر محمدی علت غائیه ایجاد اولمشدر تلمیح [نحن الآخرون والسابقون]

بیورلمشدر فلهذا بیورلر

ازلده بن سید ما گذشته سالار هر اول هر آخر ابد کار

علیه السلام انتدن حضرتلرینك رسول کرام حضرتلری حقیقتی مقدم اولدیغی مقتدا ایدلر بوده

وسالار اطلاقی کاربابه خلایقه اولدیغی نظارتی علیه سنندندر وذات علیلری

اربوینده اوله اولمقدر معلوم اولدیکه نبوت انبا واخبار معناسنه کلور ونبی

ذات وصفات واسماء الهیه نك احکامنی اخبار ایدن ذات عالیشاندر

واخبار حقیقیه نك ماخذی بالذات عقل کلدر ایمدی عقل کل جهتی

انبا ایله نفس کل ونفوس جزئیه نبی واسطه اولمقله رسالت حقیقت

ادم علیه السلام زماننده زمان سعادت حضرت محمدیه یه قدر علمای شریف

بونلر انبیای عظام حضراتی عقل اولدیغی عبارتنه اولدیغی نبوت روح اعظمه

مظهر اولدیلر عقل کلك نبوتی دائمی وذاتی اولدیغیله مظهر اول نبوتك حقیقت محمدیه

واقع وعقیده دنیاده اولی عقل کلدر وعقل اول وروح اعظم اول ما خلق الله نوری

عبارتنده تلمیح حدیث شریفنده واردر [اول ما خلق الله العقل] اول ما خلق الله نوری

| اول ما خلق الله روحی] پس سید کائنات حضرتلری صورتی اوله صورتندر که

روح اعظم وعقل کل تعلیم اسما وصفاتیه آینه خود دارنده در

واسرار ذات وصفات الهیه یی اخبار ایدن عبارت اولان نبوت ذاتیه اولا وذاتا

روح اعظمك بویله که اول حضرتلرك حقیقت محمدیه سنده عبارتدر ودیدیکیم

نبوت عرضیه دخی حضرت محمدیه نك صورت علیه لرنده ختم اولمشدر ایمدی صورت

محمدیه ده ختم اولان نبوت عرضیه الهیه در نبوت ذاتیه محمدیه دائما متعدد اسرار بدایه

مخاصه افاضه کمالات ایتکده در خلاصه کلام سیدمز اتقی حضرتلری ازلده نبوتده

معنا اوله و صورتا آخرا الهیه جمیع انبیای عظام سرلری عقل کلدن عبارتدر

اوله حقیقت محمدیه دن اخذله حلقه اخبار ایدیلر و حقیقت محمدیه نك

کمالاتنه مظهر اولدیلر و حقیقت محمدیه بشاشه انقصه تبیه اول واسم کلیسنه

مظهر بیننه سی حبیله ذات حقیقه عالیه دیله بلور [وانه لما قام عبد الله]

واسماء ده اسم بصفتله متصف اولمه اعتباریله هر بر اسم مظهر اولدیغی ذات علیه صحا

ازلده لازم کلدر نفس اسماء الهیه مظاهریدر مظاهر علیه اولیه اعتبار علیله علیم

و مظاهر اسم قدیر اولانده اعتبار قدرتیله قدیر اولور و بناء علیه الله اسم کلیسی جمیع اسمای

وانلرك صفاتی مستجمع اولدیغیله اسم ذات ذات اعظم اعتبار ایله جمیع اسماء صفات

و ظهوراتنه مقدم بولندیغندن اجوایم ذات تجلیات کلیه جمیعه سنه مظهر اولدی انسان

مراتب ذاتیه وصفاتیه وافعاله مفصل هو سبحانه یه قابلیه اولدیلر تا علیه سید ذات

مظهر اسم اعظم الهی باجمله قوت کلیه وجودیه سبحانیه یه مظهر اولسیله

حقیقت محمدیه ذات احدیه اطلاقی جائزدر پس مظهر اسماء الهیه اولانه حقیقی

مراتب مظهر ذاتك جمیعی انسانه کاملك صفاتنه مظهر الهی انسانه کاملك

اشتمال الکل علی الاجزا مانند جمیع اشیا به شامل اولدیغنه بیورلر

احد و میم احمد گشت ظاهر   درین دور اول آمد عین آخر

یعنی حضرت ذات احدیت تعدد تعینات و اختلافات صفات ایله متعین اولدقده
احدیت احمدیت اولور یعنی اشبو تعدد اسما و صفات و نسبت اعتبارات
و تعیناتک دائره سی بر میم اولورکه احد احمد اولور و اشبو دائره تعینات
انتفا ایلدکده احمد احد اولور دائرهٔ احمدیت اطلاق ایلدیکمز عوالم کلیه یه ده
احدیت دائم السریان اولوب افاضه ایلدیکی احمدیت دخی کثرات موجوداته
افاضه ایدر واحدیله احمدیتک فرقی بر میم ارکه دائرهٔ کونیه دیدیکمز علم امکاندن
عبارتدر   احدون فرقی ایله بر میم اسطانی   خدا به بر میم اچینده مخلصدر جمله ثانی

پس احدیت احمدیتی احاطه ایدوب اسرار الهیه‌یی انک مرآت وجودنده اظهار ایدر
حرف میم حساب ابجدله قرقدر و مراتب موجودات اعتبار جزئیله قابل تعداد
و کلده اعتبار کلیله قرقدر که حقیقت محمدیه مظهردر پس ذات محمدی من حیث الحقیقه
و مراتب کلیهٔ امکانیه نک کافه سی حقیقت محمدیه نک
جمله ظاهر و متجلیدر   حقیقت محمدیه نک صورتیدر انکچون امکان تام حمدده
اجزاسی اولوب انک صورتی
تعین اول عقل کل و روح الاعظم   و مراتب کلیه
اولان بیجه نشیده‌در   هبا کتابه مسطور رق منشور اولان بایولا

ام الکتاب   لوح محفوظدن عبارت نفس کل   هبا کتابه مسطور
طبیعت کلیه   عرش یعنی فلک الاطلس   فلک ثوابت یا کرسی   فلک تاسع   فلک سادس
فلک خامس   فلک رابع   فلک ثالث   فلک ثانی   فلک اول   زحل
مشتری   مریخ   شمس   زهره   عطارد   قمر   حمل   ثور   جوزا   سرطان
اسد   سنبله   میزان   عقرب   قوس   جدی   دلو   حوت   باد   آب   خاک   نار
جماد   نبات   حیوان   انسان

حقیقت محمدیه عقل کل و تعین اول اولمق جهتیله اشبو ذکر اولنان دائرهٔ موجوداتک
دورنده اول و مبدأ و علت غائیه اعتبار ظهوریله آخر اولمق لزوم کلدیکندن
آخر اولمشدر   یعنی بو دورده عقل کل و تعین اول اولان حقیقت محمدیه اول اولدیغی کبی
ختام دوره دخی انسان کامل عبارت اولان صورت محمدیه ده ظهوریله آخر اولمشدر

بر و قوس آمده یا بابا به راه   بو دور نزول شده ادعو الی الله

انبیای عظام حضراتی واسطه‌لریله امم عالمک طریق حدایه دعوت اولنمسی حضرت سید کائنات افندیمز
حضرتلرینک وجود عالیلرنده ختم اولوب ظهور صوری ادیان و شرایع سائره‌یی نسخ ایدوب جون محمدیه
ازلی اولدیغی کبی ابدی اولدی   زیرا ازلی اولان ابدی اولور   [انکه آغاز ندارد نیز ندارد انجام]
کما قال الله فی کتابه المجید   ما کان محمد ابا احد من رجالکم ولکن رسول الله وخاتم النبیین   دعوت محمدیه
دعوت جمله انبیایی شامل
مظهر اسم الله اولمقله   هر کسله سعادت مبدأ اصلیسی اولمق اعتباریله   شریعتک احکامی نفعی بحج
اولمقیله   حقنده شرفوار داراولان قل هذه سبیلی ادعو الی الله علی بصیرة آیت جلیله سنک
خطاب حقله طریقه حقیقیه‌سی اولان حقایق منقسم توحید ذاتی یه الهی دعوت ایلکه مأمور اولدی و مظهریت اسم اعلاسیله
مظهر اولدیغی تعیّن ربوبیت ایله ربوبیتی حقیقیه
بالجمله کثرتک مبدأ و معادینه مطلع اولوب   اوادنی اولمق مظهر اولدیغی   اندی اسما و نفخ به مظهر اولدیغی خلافتیله
اولدیغی اسمای کلیهٔ و جزئیه‌نک احکامی ادراک بیوردیغنه   ارباب نفوسیه جسم ایله واحد القهار
اسمای نفوسده کلی و جامع اولان اسم الله دعوتیله کمال قالبه   ولد مربابه هوئیه واحدیه جمع اشیاده
دعوت جمع ایله ابجدیه بکم اعلایه دعوتنه عبارتدر   و منبدیه اولان معاملات و منازل عدیده ده
علی السویه دعوت جمع ایله ابجدیه بکم   و سبیل الله و سبیل الله و سبیل الله بیوردیلر
ارباب وجده حالک سیرالی تفاوت اولدیغی بیوردیلر
جمال حابه قرآنی شیخ صحبت
مقام تکلیفده جمع صحبت

عبادات موهوبهٔ الهیه ایله سالکک قلب مصفاسنه جانب حقدن القا اولنانه دینه ظهور
صفات نفسانیه ایله زائل اولدقده فیوضات عارضه یه حال دیرلر وحال مذکور دائمی اولنجه
سالکک فؤادنده متمکن اولدیغی تقدیرده اکا مقام اطلاق اولنور که سالکک ذات حقیقیه سی
ادراده قیام ایدر وحال و مقام ارباب قلوبک خواص جبلیه لرندن اولدیغنه خصیصهٔ ازلیهٔ ذاتیه سی
المواردده اولاحیو بلک لولاکک مقام عالیسی جمع الجمع اولدی مرتبهٔ جمع مرتبهٔ فرقله
مقابلیدر که مرتبهٔ فرقده خلقده حقدن احتجاب مرتبه سیدر یعنی خلقی شاهد ایدوب حقی شاهد ایتمامک مرتبه سیدر
ومرتبهٔ جمع خلقی شاهده ایتمیوب حقی شاهد ایتمکله مقامیدر اما سالکک بقای
وقتی کانما قدیمه کل الوجوده غیبتک مقامیدر وبو مقام فیه اولدقده سالکک مقامیدر انسانیه کمالات
وحدته حیث برشی شاهد ایتمامک مقامیدر حقی خلقده مشاهده ایتمکله مشهور دکلدر وجمع الجمع
وحدته وجود موهوبی موجود اولدقده حقی خلقده مشاهده وفرق بعد الجمع وفرق ثانی وصحو بعد المحو دخی
اخذ انفنا اولدقده وجود موهوبی موجود اولدقده برکلی بقا بالله کامل اشبو مقام علیاده
حقیله صحه ذاتیه حقی حقله مشاهده ایدیکی رتبه ده صکره مقام فرقه عودت ایدوب انسانه کامل اشبو آئینهٔ وحدتدر
دیل جمع وحدته عبارت اولدقده وحدت صرفه ده صکره مقام فرق عودت ایدوب زیرا وحدت کثرت وکثرت آئینهٔ وحدتدر
کثرتی وحدتده وحدتی کثرتده مشاهده ایدر زیرا وحدت ذات اعلا سندن عبارت اولدقده جبال جابه قرینه سی که جمیع کمالات
خلاصه اولان افتاب ادجی ماو حالک ذات اعلاسنده عبارت اولدقده انوار فیوضات مقدسه سی کاملینک مولی قلوب
اسماء وصفاتی جامعه در بم جمیع الحمد شمع یعنی الهیه اول سراج منیر حقیقتک نور هدایتیله منور اولمش
واروحنی تنویر ایدر زیرا کاملانک بواسطه علیه سی اول کلام معجز نظامک
وما ارسلناك رحمة للعالمین اوراده ایدرلردی
حقائق عوالم کلیه وجودیه کافه عوالم جسمیه الهیه اوسیله جمیع کاملانک ارواح مقدسه سی
اودوده حقیقت محمدیه ازبابك هدایه اباده اعتصام ایله قسمت ایدرلر
اول اریکه قسیه نبات قوسین عبد السلام الزلك بشارتنده دائم الهیه نباشیر صباح خیر
انك نور هدایتیه ورلانیله ظلمات شکوك وشبهات ارواح عرب انجم ده خلقها بورولر
نور وضا صبیله

شده او بیسج دلها جمله دربی
کرفته دست جانها دامن وی
یعنی اول فرمانفرمای دیار انفصال واتصال علیه السلام افندمزك کمال نبوت وولایده بیمثال اولوب
کلیله جانب عالم اطلاقه متوجه اولدقلرندن قلوب انبیا واولیا کمال الطوع ورغبتله مطیع ومنقاد فرمانی اولورق
پیر وطریق اعلاسی اولمشلردر واندرك ارواح مقدسه لری حجب کثرتدن خلاص اولوب مقام توحید عیانیه
وصول بولق ایچون اول حضرتك دامن پاکنه صارلمشلردر بوراده ناظم کتاب حضرتلری انبیای عظام
حضراتی حقنده اولان مقاله جملیه لری اتمام ایله اولیادالله کرامك احوال شریفه لرینی بیانه ابتدا ایدرلر
درین راه اولیا چون بار از پس وپیش
نشانی میدهد نا اهل از خویش
مبدأ ومعاددن عبارت اولدیغی بالاده مسبوق البیان اولان خطامنده برموهوم طریقده ایاب وذهاب
ایدن خلایقك کاروان وعطایای نفوسنی وقایه واداره ایتمك اوزره طرف حقدن ساربان مقامنده
انتخاذ بیورلمش اولان انبیای عظام حضراتی حضراتنه متابعت ایتمك اولیاء کرامه لازم کلمشدر وانبو متابعت
خصوصنده اولیا ورثة الانبیا اولدقلری جهتیله احوال انبیا متفاوت اولدیغی کبی احوال اولیا دخی
متفاوتدر کما قال الله [تلك الرسل فضلنا بعضهم علی بعض] پس اولیاء کرام مظهر اولدقلری بوصفات
الهیه یکدیکره مخالف بولنمسندن ناشی افواه شریفه لرندن صدور ایدن کلمات ومعانی دخی بسبب لطیفه
هر بریلك حال ومقام مخصوص ذاتیه سنك مقتضی اولدیغی مرتبه دن ظهور ایدر وهر بری اصول ذاتیه سنه
هر بریلك حال ومقام مخصوص ذاتیه سنك مقتضی اولدیغی مرتبه دن ظهور ایدر انبار جواهر کلمات ایدرلر
کندی بیم در نهد از نوع دکر ولسانا آخرله
سیر رجوعیسی حالده
سخن کفتند در معروف وعارف
بجه خویش چون کشتند واقف
اولیاء کرام وجودات موهومه لری قیدندن خلاص اولنجه مقام اطلاقه داخل ومبدأ اصل اولدقده نهایته
کمالات ذاتیه له نائل الهیه موفقیت حقیقیه یه حاصل ایدکلرنده عارف ومعروف حقنده بسط کلام ایدیلر
عارف مقام تقییدده اسرار الهیه مقام اطلاقه اریه سالك ذ صفته عبارتدر ومعروف مبدأ ومعاد
اولدقده صونعای حقیقیه سی موقته حقیقیه سالکك دریای وحدته استغراق الهیه سالکك قطره
وجودیه نجاتیله ملاقی الهیه باقی ابدی اولور

یکی از بحر وحدت زد انا الحق   یکی از قرب و بعد سیر زورق

مستغرق دریای وحدت اولانلر اولیاء اللهدن بعضی شراب وصال حقیقی ایله مست اولمغله طرف حقدن
قلوب مقدسه‌لرینه القا اولنان سرائر الهیه‌نک کتمان و محافظه‌سنه مقتدر اولمیوب افشا ایدر
زیرا سالک راه خدا مراتب کثرتدن انا الحق عبارتنی تکرار ایدر
ذلک پرده رازه ایدوب قطره وجودی بحر وحدته منتهی
سیر رجوعی ایله تجلیات احدیته واسطه‌سیله بر وحدتده غریبه اولوب دریای محیط حقدن کلدی کوزیله ملکاته خروش کلدی
کوریکله دریایم دیر انلرک سنه بیچی بوره سراز اولدقلری آشکاردر عاشقه نیچ ایلمیه مدارا
مستغرق اولدقلری حالده اولیوب محو و سکر مبانه واقع اولمغله
و لوجه اولیاء کرامک سکر رتبه مذکوره ده کی هیجانه حالده اولیوب منفرد اولدقلری حالاتی بیر برلرینه
عرض ارشاد ایجون معذور اولدیلر وراء حقیقتده تشابه ایتمک ایجون منفرد اولدقلری حالاتی بیر برلرینه
موجبه حالاتی اخبار ایله طالبانی و سالکانی تشویق و ترغیب ایدیلر و حقائقه بوده مانع اطلاع اولدیلر و اشبو مرادات
لذائذ و تشبهات نفسانیه ارزن اعاده ایدروب طالبلک مبدأ اصلیلرینه ارجاع ایدرلر و اشبو حورت
قرب و بعدک مراتبی و نغمه نغمه سالکک بر وحدت عبارت صورت
عدیله تحصیل ایجون بالدوره قرب و بعدک مراتبی ... اولسونکه قرب سالکا بابنه اولنانه
توفیقات کامله اجرا ایدرلر ابنای عزیز معلومکز اولسونکه ... حقایق وصول ایله حفات تحقیق الله ایله
سیر حی بابنه ایدوب قطره نیک دریایه سیرنده و حقیقت تحقیقیه وصول ایله حفات تشبیه
خط مستدیر طرنجی ادوره ... حقیقتده اولدیه و مبدأ دینه موجب بعدینه نونلنانه
ولکن مانع اطلاع ... وار نشئه انسانیه‌ده غیر امواج کثرتنده
انصافده عبارتده ... و سیر دورنده نغمه انسانیه عبارته
و لذات نفسانیه تقییدنده عبارتده و سیر دورنده سلوک و سیرانکیده عدم قابلیتده
عبور ایله سطح علم وحدته وصول ایچون سلوک ... منفعه سیر ایله ... غیرک
و نغمه انسانیه دورده تشبیه دریای توحید عبارت ... ذاتم ابرازه
ماشیده والا فقیات کلیه وجودیه دریای وحدتده زوارقده
سرایای وجود علم قلم وحدتده زورقده ... ارکم دریای بابنه توحید ایچ مقدر
نوبه ذات علم ... شبه طلقه
انا بلکه وحدتده فارغ اولمیه

ایدی مقام ارشاده اولانه کاملا عزیز ابنای عظام حضراتنک اطوار شریفه‌لریه نظر و غلو ایدوب
خلایقی عالم سعادته باعث مبلا اولدیه اعمال و صفات ذمیمه نقیصه انده‌نه فتح ایدرک تمام
علویه موجبه وصول اولدیه اطوار و افعال و اخلاق عالیه ایله متصف اولمغه دعوت ایدرلر
و اولیاء اللهدن بر جماعته دخی کندولرینک اسم ظاهرک عینیسی اقتضاسنه احکام شرعیه و انبیایه متابعت
فرضیه اشغال ایدرلر احکام شرعیه‌نک دقائقه و حقائقه شریفه‌سنه عارف اولمیانه ارباب سلوکک حالاته
و مقاماته وصولک مبدأ اوله‌رق رخصته بلکه عزیمته سالکلره ... تکالیف شرعیه‌ده احراج انجوبیه اندم
احکام شرعیه اجرا ایتدیرلر زیرا احکام شرعیه اعمال ... اجرائنه شرایط مشدده ده
وعلمک حقیقتی طالبنه و شریعتک نتیجه‌سیدر اشبو طائفه جلیله قطعا اولدقلری حالده اسرار متعدیه
صناده و قلوب شریفه‌لرنده اخفا ایدوب ... کشف حجاب ارائه ایدرلر زیرا بو حالتلری علیه
افشا ایتمزلر و شو احوال
اسرار الهیه‌یی محافظه اولدقلری اماناتی الهیه اشارت الیه واقع اولمشدر
امنا راه اولویه محافظ اولدقلری ... نشانی داد ارخشکی ساحل
انیلک زد لرزه طرنجه ابلیسدی   یکی را علم ظاهر بود حاصل
یکی را علم ظاهر بود حاصل تحصیل ایدیجیلرکه انلر اشبو علوم ظاهره‌یی تحصیل ایله تحلی غالب
احکام شرعیه‌نه عبارت اولدیه علم ظاهر بوده حاصل ایدیجیلرکه انلر اشبو علوم ظاهره‌یی تحصیل ایله احکام شرعیه‌یه
ایچه مقتضای حالی اولمیوب بلکه مقتضای علمی اوزره ساحلک بوشنده خبر ویردیلر نسبتله های سلامت
خصوصی بسط مقال ایلدی و شریعتک ساحل تشبیهی سطح محافظات دریایه اولمشدر ناشیدر
اولدیغی کبی شریعت دخی مسکلات طریقته نسبتله محل استراحت ظاهریه اولمشدر
یکی کوهر برآورد هدف شد   یکی بگذاشت آن را نز و صدف شد
اولدیغی بر شریعت ... احکام ظواهر دینیه جواهر اسرار کاشف
غواصانه دریای وحدت عبارتنه بر جماعت جلیله اهداف احکام ظواهر دینیه مقتضای اوزره
ابلد گلرنده ارباب ظاهرک بر طعنه نشانه اولدیلر و بوجهه نا خلفلرک مقتضای اوزرنده
زندقه و الحاده منسوب اولدیلر قول ایله محکمه ... اولدیلر و بو طائفه جلیله دخی

جواهر اسرار معانی یا اصداف احکام ظواهرده زکله کسه به افشا ایتمزلر بلکه احکام شریعت وطریقتی
بیان ایدوب نوع مخصوصده ارشاد ایدرلر

یکی کرد از قدیم و محدث آغاز
یکی در جزو و کل گفت این سخن باز

مقربان درگاه الهی اولان اولیاء عظام حضراتی حقیقت اللهه اطلاعلرندن صکره هر بر مراتب اطلاقه
ونقییدات وشئونات الهیه‌یی بر اشارتده وعبارهٔ مخصوصه ایله تعبیر ایدرلر وموجوداتده هر بر موجود
وجود واحد مطلقک صورتنی حامل اولوب کافهٔ موجوداتک وجود واحد مطلقه نسبتلری اجزای مقیده‌نک
کل مطلقه نسبتی کبی اولمسندن بر طائفه جهتیله کثرات تعیناتی جزو ووجود واحد مطلقی کل ایله تعبیر ایدرلر
وبعضی قدیم اولان
وبر طائفه دخی موجودات ممکنه‌یی تعیین وتشخص اعتباریله محدث دیدیلر
وجود واحد مطلقک مظاهری اولمسی حسبیله کثرات وتعیناته قدیم دیدیلر ایسه‌ده مجموع اولیانک
وادی مراتب اطلاقه وتقییدی ومقیدینک مطلقه کیفیت وحدتنی وقطره جزو محدثک بحر کل قدیم
سیرینی فوق‌نفدبه عبارتدر [illegible] ایدن اولیانک بیانه ایدکلری مکاشفات وحالات مقدره‌یی رب ویدبراله
ارلا اسم حاصلک احکاملک اقتضا سندندر واشارات علیه‌لرنده بحضور ذوق عرفانی ایله مجرد
موصله عباره نک استجابه معانی تحلیه ایدیلک قدر وشغلی اولمسندن نشانه‌دبر والا مقصود
عالیمه رددر واجباده حکم اولیا حالات ومکاشفات ایله تعبیر وشرف ادراک ~~[illegible]~~ اولیورع یوبدرلک
حالات عالیه‌سی حجابات ظلمانیه شکوک وشبهات ایله محجوب اولان آحاد ناسک معلومی اولمیه
مؤکد کلمه‌دبر زیرا ذات جلیله لرک امنا ٩ اشکال‌نه نائل اولدقلری خصوصاتی بیانه تحوید بلکه اصطلاحات
~~[illegible]~~ ایله منقبی ایدیدر بالکه ارباب حالی اولدیدر اولان در طائفه دخی
نغده وفصیله معانی حقایقی لباس رموز ایله ضلالت اولمیه‌لر
ایدوب بیکانه وبجالی اولمز یا غلطه کریوه دو شعر وشاهد اعبابه کرد
یکی از زلف وخال وخط بیان کرد

ونقطه وحدتی خاله وعشوه دوده وسکر حقیقتی یا
وبر طائفه دخی وجوده مظهر اولان کثراتی زلف وخط وتجلی جمال ذات مطلقی شاهد عیانه تشبیه
کیفیت ذاتیه وتجلی جلیله سالکی نور ایدن انوار الهیه شمع
ایدوب اسرار الهیه‌یی بو اصطلاحات ایله توصیف ایدرلر

یکی از هستی خود گفت پندار
یکی مستغرق بت گشته زنار

فصیل موفق ایله نفی واثبات ایله اذکار کلمه توحیدن اولیاء الله ارباب سلوکه لا اله الا الله ذکرینی
تلقین ایدرلر وسالک کلمهٔ لا ایله ماسوا الله‌یی نفی ایدوب الا الله ایله وجود واحد مطلقی اثبات ایدر
زیرا کثرت جانبه کلیله مرتفع اولنجه وحدته مشارکت ظهور ایتمزسی سالکک وجود موهوم حسی ونفی
خیالات واوهامی سلوک ایلدیکی سلکک وطریقنده سد سدید اولمغله مرشد کامل اولانلر اشبو موانع
ومدافعی بیانه ایدرلک سالکی بو مقصود حالاتنده کچوررر تابعیه طائفهٔ جلیله وجود موهوم ونبدار
وخیالات وظنون وشکوکدن تجنب ایدوب سالکلری بونلردن منع ایدرلر وطائفهٔ جلیله دیر بعضی
توحید ذاتیه ارلا استغراقلرندن ناشی ذات واحد ومطلقی بته تشبیه ایدرلک وزنار وحدتی میانه جانه
بند ایله ریاضت وسلوکده بر دقیقه وبر لحظه دور اولمزلر

دراز ایام جلالیه مشکل افتاد
سحرگاه چون به توقف منزل افتاد

اولیاء عظام حضراتی مظهر اولدقلری فیوضات الهیه حالات ومقامات مخصوصه ذاتیه قطعیه ایله
افاده ایدرلر زیرا تخالف احوال جلیله‌لری تفاوت اشاراته وعبارات علیه‌لری استلزام ایتمشدر
لاجرم کلشه غبلای الهیه هر بیلو بر نواله ولکشله تعبیر ایدرلر وهر بر طوطی بر رصدی جانقه ایدر زیرا
اولدی ایده تفاوت مراتب وتخالف احادیث اولیا صدم اشکالات ~~[illegible]~~ اولدیغیه
اشکالات متعدده احکام جلالیه گرفتار مشکلات ایتمشدر

کسی کو اندر این معنی جدایه
حذر کو مشو ودانسته آید

طائفهٔ جليله‌نك علوم ومعارفى اكرچه ذوقيات ووجدانيات اولوب انلرك اصطلاحاتنه موضوعلرى تتبع ايتمك حالاتنه

ومقاماتنه علم ايله اطلاعى موجب دكلدر كاه اولور كه مقالاته واشاراته اوليانك مطالعه ايتمك بر تردده مستعد

تحصيل كمالاته نائل اولمغه باعث اولور مقصود نكويه ارشاده موفق كبى اشكاله سبب اولور زيرا معانى الفاظده مأخوذ ومقصود

واوليانك خلاف اقوال واحوالنده منجر اولور طالبلرك حل مشكلاته اثبات ورجوعه دها اولور ممكنكه جمله

حقيقت اتمك ايچون طالب مقامات تقليد وتقييددن نزول الملامه وتحقيقه اصعاد ايتمك طريقنى

بيلدرمك اوزره واما بنعمة ربك فحدث] اوزره ناظم كتاب حقيقت اشبو رساله‌يى تأليفه همت بيوردى

رجب تا كاه به در ماه شوال
كذشته هفصد وده از هفتصد سال

سال هجرت اشتماليه شهر شوالنده •

تاريخ هجرت نبويه عليه افضل التحيه يدى يوز اون بيرنجى

ربيه ازهد منا اهلا لاسا

رسولا باهر اله لطف واحسان

ايلچى ظهور ايلدى

صاحب لطف الهى واحسان نامتناهى اولديغى اهالى اساسنده ايلچى

بوزكى كاتبه جابتسه شهيره باقسام هرجهته منيعه

شرف سيادتلريله شرف واقسام فضائل ومعارفله ممدوح حشمت اقتباسه كبى برمشهور اولدقه بذات جليل

شارحلك تحقيقاته نظرا ايلچى مصلى ايله ارسال اديه ذات شارح ايله

واساسنده اعانتسا ايدى زكريا مقتبا ايله مريد وخليفه سيد ولوحق

امير سيد حسينيدر كه شيخ الاسلام اعظم شيخ بهاء الدين قدس اسرارهم شارح ايله سيد حسين حضرت

شيخ شهاب الدين سهروردى حضرتلرى خليفه سيدر كنز الرموز وطرب المجالس ونزهة الارواح وروح الارواح ودنفلق نام كتابلرى

معارف طريقه ذات زاد المسافرين [illegible] عالم فنا ايلدى

رسائل عديده تأليف بيورمشدر يدى يوز اون سكزده شوال اولنده [illegible]

قبر شريفلرى هراتده عبدالله بن جعفر طيارك قبرى شريفى جانبنده در

Süleym... ...ütüphanesi
Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No 3252
Eski Kayıt No